

There's a crack in everything

Zondag 1 maart 2026

Oecumenische viering in de Christus Triumfatorkerk 2e zondag van de veertigdagetijd

Herdenking van het bombardement op het Bezuidenhout op 3 maart 1945

Medewerkers: diaken Henk van Zoelen, parochie Maria Sterre der Zee

canon Michael Roden, Church of St. John & St. Philip (Anglican Church in The Hague)

ds. Jaap van den Akker, Christus Triumfatorkerk

Vleugel/orgel: Christian Hutter

Parishchoir St. John & St. Philip, o.l.v. Stuart Griffin

Liduinakoor o.l.v. David Lith

KOMEN

- Openingsvers: Heer open Gij mijn lippen
- Lied: 'Morning has broken' (Lied 216: 1 en 2)
- Woord van welkom door de ouderling van dienst
- Aanvangslied: 'Morning has broken' (Lied 216: 3)
- Groet en Bemoediging, drempelgebed
- De 'herdenkingskaars' wordt aangestoken door de voorzitter van de Stichting 3 maart '45 (Frank Kuipers)
- Film van Ward Oranje over overlevende Margareth Butselaar-Kelder
- Litany of Reconciliation, gezongen door Parish Choir en Liduinakoor

WOORD

- Veertigdagentijdproject: Locatie Jeruzalem
- Gebed bij de opening van de Schriften
- Lezing uit het Oude Testament Exodus 24, 12-18
- Parish Choir sings Psalm 23 setting by Hylton Stewart
- Vers voor het evangelie: GvL 258
- Evangelielezing Matteüs 17: 1-9
- Lied: U komt de lof toe' (Lied 339a) *Allen gaan zitten*
- Preek

"Zijn gezicht straalde als de zon en zijn kleren werden wit als het licht".

Jezus en Mozes gaan de berg op, hoger en hoger, voorbij de wolken. Ze naderen God en komen in zijn hemelse Licht te staan. Gods licht. Te fel om in kijken.

Volmaakt licht.

Want wat moeten we met deze hemelse verhalen over volmaakt licht in een duistere wereld?

Gisterenochtend werd ik wakker van een pushbericht van de NOS: "Israël voert luchtaanval uit op Iraanse hoofdstuk Teheran." Eerder deze week voerde Pakistan luchtaanvallen uit op Afghanistan. En dan vraag je je af. Waar dan? Waar is dat hemelse licht te vinden in deze wereld?

Ik kauwde daar gisteren op, terwijl ik het prachtige verhaal las van Lambert Kamp in *Den Haag Centraal*. Hij woonde op de Schenkkade 324 en was 12 jaar ten tijde van het bombardement op 3 maart 1945. Zijn vader was op zoek naar voedsel en niet thuis toen de bommen vielen. Zijn moeder wel. Ze liep een dwarslaesie op van het instortende huis. Lambert zelf kwam om. Hij werd later gevonden naast zijn Meccanospeelgoed.

Waar was het licht voor hem? Voor zijn moeder Janna die uiteindelijk ook overleed aan haar verwondingen? Waar is het licht, het zachte hemelse licht voor vader Teunis, die alleen overbleef na 20 mei 1945?

Toen viel me dat liedje van Leonard Cohen te binnen. Een lied uit 1992, getiteld *Anthem*. In dat lied zit een beroemde en veel geciteerde regel, in het refrein:

There is a crack, a crack in everything that's how the light gets in.

In alles zit wel een barst – dat is waar het licht naar binnen komt.

In het lied bezingt Leonard Cohen met zijn zware stem alles wat er onaf is in deze wereld. De ruzies en de oorlogen. Hij zingt van de vredesduif die steeds weer gevangen wordt.

Het lied beschrijft de pijn van het leven. De verschrikkingen van de oorlog.

Leonard Cohen doet er niets aan af. Aan de pijn die je lijdt. Aan wat mensen elkaar aandoen.

Het doet pijn aan je ogen, deze wereld die zo onvolmaakt is. Hij bezingt het zo, dat je het meevoelt. Dat je je eigen pijn voelt. Van bommen uit de hemel, van onrecht je aangedaan. Van een verlies dat je geleden hebt en het gemis dat je voelt.

En toch: het lied bezingt ook de *hoop* die in de gebrokenheid van de wereld schuilgaat.

Die zin "There is a crack in everything, that's how the light gets in": Wil juist bemoedigen. Het suggereert dat de fouten, de littekens, je gebreken, het vertelt dat jouw "barsten" essentieel zijn, omdat juist door onze gebrokenheid de verlichting, het mededogen, Gods genade heen schijnen.

Gelukkig maar, want Petrus, Johannes en Jacobus moeten ook de berg weer af. Mozes moet ook echt weer een keer terug. De harde werkelijkheid in. Als Mozes weer beneden is, treft hij daar een gouden kalf aan en een volk dat totaal de weg krijgt is. Petrus, Johannes en Jacobus zijn op deze berg op het hoogtepunt van hun geloof, maar zo meteen gaan ze met Jezus verder op weg en moeten toe zien hoe hij wordt gearresteerd en ter dood wordt veroordeeld.

Maar deze ervaring van licht zullen ze nooit vergeten. Zulk hemels licht, een paar keer in leven.

Liefde die je ontvangt. Een ontmoeting die je optilt boven jezelf uit. Een ervaring van heelheid en echtheid. *God dichtbij* – zou ik zeggen. Ze zijn nodig om het vol te houden. Ze zijn noodzakelijk om iets van dat hemelse licht, iets van God te herkennen in je leven. Als dat licht in je komt.

Wij weten van dat licht. Ergens zit er een stukje hemel in ons. Waarom doet het pijn aan onze ogen als we de verwoesting zien in Bezuidenhout. In Teheran, Kiev, in Gaza, omdat we weten dat het anders kan. Omdat we ergens iets van volmaaktheid in ons hebben. Omdat het zo schuurt met hoe het moet zijn. Ergens in ons schijnt dat licht, die hemel.

Petrus, Johannes en Jacobus maken hier kennis met hemels licht in de hoop dat dat voor hen voldoende is om vol te houden.

Voldoende is om dat licht ook te ontdekken in het leven van alledag.

Want dat is de opdracht van een dag al deze.

Dat we het zien, dat in de barsten en scheuren van je leven, dat daarin juist het leven is. Het echte leven. Het door God geschonken leven.

Vandaag herdenken we de mensen die zomaar slachtoffers werden van bommen, zinloze bommen, die van het ene op het andere moment op hun huis vielen. Hun namen zijn bekend.

Lammert Kamp 12 jaar.

Gijsbert Vink, slechts vier weken oud

Jacoba van der Poel, 88 jaar.

Zoek ze zo meteen maar op op de bordjes.

En we hopen dat deze herinnering.

We hopen dat de zorgzaamheid waarmee Teunis Kamp zijn zoon en vrouw begroef drie weken na de oorlog, dat daar toch ook iets van licht doorheen schijnt. Zijn laatste daad van liefde voor zijn gezin.

Dat door het verhaal, dat mw. Butselaar vertelde in de film – eerst het bombardement overleven en dan getuige moeten zijn van een executie van onschuldigen in Amsterdam. En toch volhouden

en doorleven. Dat daar ook iets van licht doorheen schijnt. Al is het maar de gedachte: Dit ooit meer.

In de gebrokenheid van deze wereld is God te vinden.

Dat is precies wat het evangelie ons vertelt.

Hier wil God zijn. In de barsten en scherven. Alleen *hier* kan God GóD zijn. Niet in de hemel of op een berg. Maar hier in deze gebroken wereld.

Hier tussen de brokstukken is God mens geworden.

En dus móet Petrus moet de berg af, en moeten wij de berg af, want hier beneden is God. Juist hier.

Je moet er wel naar zoeken. Jezus wijst het aan. Daar waar mensen anderen opvangen, op de vlucht voor oorlogsgeweld. Waar hulporganisaties toch in Gaza aan het werk blijven.

Waar mensen vechten voor vrijheid in Iran met gevaar voor eigen leven.

Waar wij de andere zien staan en er niet aan voorbij leven.

En wanneer kwam Gods licht ten volle tot uiting in deze geschonden wereld? Juist: toen Jezus totaal kapot gevallen was en in scherven lag. Toen hij ten onder was gegaan aan alle butsen en scheuren. Daar aan het kruis, daar kwam het licht binnen en werd Jezus uit de geschonden wereld, uit zijn geschonden leven getild.

There a crack in everything, that's how the light comes in.

Zouden de overlevenden van het bombardement dat ook hebben ervaren? Dat ze ook iets van licht hebben ervaren in de verschrikkingen van die dag 81 jaar geleden?

Wij kunnen dat niet invullen. Wij mógen dat niet invullen. Maar we kunnen het vragen vandaag.

Aan Teunis Kamp kunnen we het niet meer vragen, maar wel aan mevrouw Butselaar uit de film.

Aan meneer Coole, aan meneer van Alkemade of mevrouw Witte en mevrouw de Hoo.

Ze zijn hier vanmorgen. En er zijn er vast nog meer.

Het is ook een vraag aan jezelf. Die niemand voor je mag invullen die kun je alleen zelf beantwoorden. Waar put ik moed uit? Waar zit mijn hoop? Waar is er licht binnengekomen?

Kan ik het licht vasthouden, ook als ik weer afgedaald ben en met mijn voeten in de klei sta?

Dat is de vraag van vandaag.

Dat is de vraag op weg naar Pasen.

De vraag van het leven. Amen

- Liduinakoor zingt: Hymn (After a Song of Wisdom)

ANTWOORD

- Gebed
 - Dankgebed
 - Voorbeden, afwisselend met 'O Lord hear my prayer'
 - Stil gebed
 - Onze Vader (Oecumenische versie)
- Collecte, tijdens de collecte zingen het Liduinakoor en het Parish Choir
 - Thou Knowest Lord - Henry Purcell en God so loved the world

OVERHANDIGING CROSS OF NAILS

- Gebed
- Presentation of Cross of Nails
- Overdracht Cross of Nails van de Church of St. John & St. Philip naar de Christus Triumfatorkerk
- Gebed om vrede
- Vredewens, we geven elkaar een teken van vrede ondertussen zingen we Ubi Caritas (Lied 568a)

GAAN

- Zending en Zegen

- Slotzang 'O praise ye the Lord' / 'Geprezen zij God' (Lied 150a)
- Orgelspel